

Mari Kujala

Esittävän taiteen tapahtuman tekninen toteutus

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Insinööri (AMK)

Mediatekniikan koulutusohjelma

Insinöörityö

22.4.2015

Tekijä Otsikko Sivumäärä Aika	Mari Kujala Esittävän taiteen tapahtuman tekninen toteutus 34 sivua + 3 liitettä 20.4.2015
Tutkinto	Insinööri (AMK)
Koulutusohjelma	Mediatekniikka
Suuntautumisvaihtoehto	Digitaalinen media
Ohjaaja	Lehtori Jyrki Sinisalo
<p>Insinööriytyön tavoitteena oli tutkia esittävän taiteen tapahtuman teknistä toteutusta suljetuna olevassa museossa: Millaisia haasteita museorakennuksen kiinteistötekniset ratkaisut ja poikkeavat esitystilat tuovat esityksiin? Kuinka monen taiteilijan ja ryhmän yhtäaikaisten esitykset saadaan toteutettua sujuvasti ilman liiallisia kompromisseja tekniikan ja taiteen sisällön suhteen? Mitkä ovat projektiajattelun hyödyt tapahtuman toteutuksessa?</p> <p>Aihetta tutkittiin lähinnä teknisen toteutuksen kannalta. Tapahtumaa toteutettaessa huomattiin suunnittelun pitkäjänteisyyden ja huolellisuuden sekä työntekijöiden ammattitaidon ja sitoutuneisuuden tärkeys. Myös budjetin koko ja rakentamiseen varattava aika vaikuttavat tapahtuman onnistumiseen.</p> <p>Ennakkosuunnittelun tärkeys korostui tapahtuman aikana, ja tälle saatiin vahvistus, kun projekti arvioitiin tapahtuman jälkeen. Vaikka kaiken suunnittelisi kuinka huolellisesti, lähes aina tapahtuu jotakin suunnittelematonta ja yllätyksellistä, joka ei saisi vaikuttaa kokonaisuuden onnistumiseen.</p> <p>Poikkeustila-tapahtuma kiinni olevassa museossa osoitti, että esittävä taide poikkeavissa tiloissa on teknisesti mahdollista toteuttaa, kun taloudelliset ja tekniset resurssit ovat kunnossa ja valmistelut tehdään huolellisesti.</p> <p>Insinööriytyön tuloksena huomattiin, että tapahtuma on selkeä projekti, jolla on selkeät vaiheet: suunnittelu, toteutus ja purku. Jokaisen vaiheen aikatauluttaminen selkeyttää työtä ja helpottaa kokonaisuuden toteutumista.</p>	
Avainsanat	teatteritekniikka, esitystaide, tapahtuma, teatteri, turvallisuus, suunnitelma, aikataulu, museo, projekti

Author Title	Mari Kujala Technical realisation of a performing arts event
Number of Pages Date	34 pages + 3 appendices 20 April 2015
Degree	Bachelor of Engineering
Degree Programme	Media Technology
Specialisation option	Digital Media
Instructor	Jyrki Sinisalo, Senior Lecturer
<p>The purpose of this final year project was to study a technical realisation of performing arts in a closed museum. What sort of challenges will the museum as a building pose for to the performances? How will the unusual premises affect fluently executing multiple performances simultaneously with an ensemble of various artists and groups of artists?</p> <p>The subject was approached mostly from a technical perspective, but during the process it was noticed how important perseverance and meticulousness of the planning are alongside with the staff's commitment to the process as well as their ability to fulfill the goals.</p> <p>The importance of planning in advance was emphasized during the event, which was confirmed after the event's evaluation. No matter how carefully something is planned, something unexpected will appear inevitably, which should not affect the outcome in any way.</p> <p>The event Business As Unusual pointed out that performing arts can be arranged in unusual circumstances as long as financial and technical resources are taken care of and preparations are thought through.</p> <p>As a result, it could be noticed that the event is a project with clear phases: planning, executing and dismounting. Scheduling each phase simplifies the labour significantly and eases carrying out the event.</p>	
Keywords	theatre technology, performing arts, event, theatre, security, plan, schedule, museum, project

Sisällys

Lyhenteet

1	Johdanto	1
2	/teatteri.nyt 2014 Poikkeustila -tapahtuma	2
2.1	/teatteri.nyt-tapahtuman historia	3
2.2	/teatteri.nyt 2014 -tapahtuman organisaatiokaavio	3
2.3	Projektikaavio	5
3	Tapahtuman ennakkosuunnittelu	6
3.1	Tilojen luomat tekniset rajoitukset	8
3.2	Tuotantojen valintaperusteet	9
3.3	Tapahtuman aikataulu	10
3.4	Tekninen budjetti	12
3.5	Tekninen henkilökunta	13
4	Teknisen toteutuksen suunnitelma	14
4.1	Esitysten teknisten tarpeiden kartoitus	14
4.2	Sähkö- ja ripustussuunnitelmat	15
4.3	Teknisten laitteiden hankinta	16
4.4	Turvallisuussuunnitelma	17
5	Tapahtuman käytännön toteutus	18
5.1	Esitysten rakennusaikataulu	18
5.2	Esitysten dokumentointi arkistoon	27
5.3	Tapahtuman purku	28
6	Poikkeustila-tapahtuman toteutuksen arviointi	28
6.1	Tuotannon arviointi	28
6.2	Teknisen rakennuksen ja purun arviointi	29
6.3	Aikataulun arviointi	29
6.4	Teknisen budjetin arviointi	30
7	Yhteenveto	31
	Lähteet	33

Liite 1. Open Call

Liite 2. Ryhmien tekniset vaatimukset

Liite 3. Pelastussuunnitelma

Lyhenteet ja käsitteet

16 A, 32 A, 63 A Kolmivaihevirtasyöttöjen nimellinen virrankesto ampeereissa.

Aktiivikaiutin Kaiutintyyppi, jossa on vahvistin ja kaiutin samassa.

ANSI American National Standards Institute. Ansilumen tarkoittaa valolähteen tehoa.

Cyclorama Valonheitin, jossa on pitkulainen polttimo ja jonka takana on kovera peili. Valokiila on leveä ja tasainen.

DI-Box Sanoista direct box, joka tarkoittaa pientä laatikkoa, jonka kautta voidaan kytkeä soitin ilman vahvistinta mikseriin.

DMX Sanoista digital multiplex. Digitaalinen signaali ja protokolla, jolla valolaitteita ohjataan. Valopöytä lähettää DMX-signaalia, jota kuljetetaan kaapeleita pitkin muun muassa himmentimille, liikkuville valonheittimille ja savukoneille.

FOH Sanoista front of house. Yleisön keskellä tai takana sijaitseva alue, josta ohjataan esitystekniikkaa.

Fresnel 1. Linssityyppi, jossa perinteinen kupera linssi on viipaloitu ohuemmaksi. Fresnel-linssi on kevyempi kuin vastaavan tehoinen kupera linssi.
2. Valonheitin, jossa on fresnel-linssi. Fresnel pehmentää valokuvion reunoja.

HDMI Liitäntästandardi, joka on suunniteltu kuluttajaelektroniikan äänen, kuvan ja verkkoliikenteen siirtämiseen. Käytetty tekniikka on täysin digitaalista ja se on suunniteltu erityisesti teräväpiirtovideon ja monikanavaäänien siirtämiseen yhdessä kaapelissa ja liittimessä.

Himmennin Laite, jolla valonheittimien kirkkautta voidaan säätää muuttamalla heittimelle syötettävää jännitettä. Himmennintä ohjataan erillisellä valopöydällä.

Liikkuva valonheitin Valonheitin, jonka suuntausta ja valokuviota, suuntaa tai väriä voi kauko-ohjata valopöydästä käsin *DMX*-signaalin avulla.

Läppärajaimet Valonheittimen eteen asennettavat läpät, joilla valokiilaa voidaan rajata.

PA Sanoista public audio eli äänentoistojärjestelmä yleisölle isoissa tilaisuuksissa.

PAR, Parcan Valonheitin, jonka rakenne on yksinkertainen ja kevyt. Linssi on integroitu heittimen sisällä olevaan polttimoon. Valokeilan kokoa ei pysty heittimestä säätämään, ja polttimoita myydään yleensä kolmella eri kiinteällä linssillä: wide, medium ja spot. Pareja on monen kokoisia pienistä somistuvvaloista isoihin 1000-wattisiin malleihin.

Passiivikaiutin Kaiutin, joka tarvitsee erillisen vahvistimen.

PC Sanoista prism convex. Valonheitin, jossa on polttimon edessä yksi kupe-ra linssi. Linssin etäisyyttä polttimosta voidaan säätää, jolloin valokuvion koko muuttuu.

Podesta 1 m x 2 m -kokoinen koroke, jonka korkeutta voidaan vaihdella jaloilla.

Profiiliheitin Valonheitin, jonka valokiila on reunoiltaan terävä. Voidaan heijastaa erilaisia kuvioita.

Socapex Socapex-yhtiön standardiksi muodostunut 19-napainen multinapaliitin, jonka avulla usealle valonheittimelle menevät sähköjohdot voidaan korvata yhdellä kaapelilla.

Subwoofer Alataajuuskaiutin, alle 150-hertsisten äänten kaiutin.

Trussi	Alumiiniputkista rakennettu ripustusjärjestelmä, jossa on eripituisia ja -mallisia paloja. Niistä voidaan rakentaa muun muassa lavoja, valokehikoita ja katsomoita. Paloissa on kaksi, kolme tai neljä alumiiniputkea, jotka on kiinnitetty ristikkäisillä poikkipinnoilla toisiinsa. Kolmen putken järjestelmää kutsutaan kolmiotrussiksi ja neljän putken järjestelmää nelliotrussiksi.
VGA	Sanoista video graphics array. Videoiden näyttöstandardi.

1 Johdanto

Esitystekniikan kehittyminen ja erilaisten taiteellisten ja viihteellisten tuotantojen kokoluokat ovat viime vuosina kasvaneet valtavasti. Teknisten laitteiden määrä on lisääntynyt vuosittain, koska nykyisin tekniikan asema esittävässä taiteessa on huomattava. Tämä on tuonut tullessaan sen, että enää ei riitä esiintyjien saapuminen esityspaikalle ja oman osaamisen tekeminen taiteellisesta kokonaisuudesta. Nykyään täytyy kiinnittää huomiota myös tekniseen tuotantoon ja toteutukseen. Tekniseen rakennukseen täytyy varata niin fyysisiä kuin taloudellisia resursseja, ja aikaa, eivätkä ne enää ole pieni osa koko tuotannon budjetista, päinvastoin, osuus kasvaa koko ajan.

Harva esitys on vain esitys ilman valoa, ääntä tai videotekniikkaa. Osa esityksistä saattaa olla täysin teknisiä, ilman yhtään elävää esiintyjää, ja tämä suuntaus ei ainakaan ole vähenemässä: nykyisin valo-, ääni- ja kuvasuunnittelijat ovat kiinteä osa taiteellista työryhmää ja heidän teknisten taitojensa varaan on laskettu monen esityksen sisällölle suuri vastuu.

Insinööritö tehtiin osana Kiasma-teatterin, joka on osa Nykyaikaisen taiteen museo Kiasmaa, /teatteri.nyt-tapahtumaa, ja sen tavoitteena oli saada käyttöön toimintamalleja vastavissa tapahtumissa Kiasmassa, jotta välttyttäisiin kalliilta ulkopuolisilta toteutuksilta ja saataisiin työaikoihin tehokkuutta. Poikkeustila oli remontin vuoksi muutoin suljetussa Kiasmassa esittävän taiteen kavalkadi, jossa oli mahdollista kokea kuudentoista eri ryhmän tai taitelijan esityksiä. Insinööritö ytimenä oli saada valjastettua tekniikka ja työntekijät taiteelliseen tuotokseen siten, että ne palvelisivat mahdollisimman hyvin kaikkia osapuolia, eivätkä veisi taloudellisia ja työvoimapolitiittisia resursseja varsinaiselta lopputuotteelta liikaa. Tämän toteutumiseen vaadittiin huolellinen etukäteissuunnittelu ja toteutukseen tarpeeksi aikaa ja työntekijöitä.

Tapahtuma valtasi museon koko kolmannen ja viidennen kerroksen. Myös esitystilat olivat haastavia, koska niitä ei ole tarkoitettu varsinaisiksi esitystilaksi ja niiden varustelu jouduttiin rakentamaan ja soveltamaan tilakohtaisesti alusta asti. Muita teknisiä haasteita toteutukseen asettivat museon omat kiinteistötekniset asiat, kuten erittäin tarkka palohälytínjärjestelmä, poikkeukselliset kulut remontin vuoksi sekä ilmastointi- ja valaisinjärjestelmät. Myös tilojen rakennusmateriaalit ja arkkitehtuuri toivat omat haasteensa kaikuisuuden, ripustusten, sähkövetojen ja luonnonvalon suhteen.

Tämän insinööriyön tarkoituksena on analysoida esittävän taiteen tapahtuman teknistä toteutusta projektina nykytaiteen museossa eikä esityksiin tarkoitetuissa tiloissa: Miten voidaan tulevaisuudessa välttää tekniset sudenkuopat ja taiteen sisällön kompromissit sekä taata tekninen ja taiteellinen työrauha tekijöille.

2 /teatteri.nyt 2014 Poikkeustila -tapahtuma

Poikkeustila oli Kiasma-teatterin joka vuosi järjestettävän /teatteri.nyt-tapahtuman vuoden 2014 toteutus. Poikkeustila-tapahtuma oli lokakuun viimeisenä viikonloppuna, ja se oli ainutkertainen siksi, että museossa ei tuona aikana ollut mitään muuta toimintaa. Koska tapahtuma oli tässä mittakaavassa ainutlaatuinen, oli mietittävä sen kulku alusta loppuun asti huolellisesti.

Tapahtumassa oli sekä kotimaisia että kansainvälisiä esiintyjiä. Eri esityksiä oli yhteensä 16, joista isoin tuotanto oli museon viidenteen kerrokseen toteutettu Roger Bernatín esitys Kevätuhri, joka perustuu Pina Bauschin versioon ja jossa yleisö itse tekee varsinaisen esityksen. Kevätuhri oli teknisesti vaativin työ ja sen toteutuksen suunnittelu aloitettiin keväällä 2014. Muut esitykset olivat museon kolmannessa kerroksessa, yksi galleriatilassa toisessa kerroksessa sekä yksi ulkona ja yksi museon pohjoispäädyn porraskäytävässä.

Poikkeustila-tapahtuman esiintyjille lähetettiin avoin kutsu (liite 1) maaliskuussa 2014. Hakemuksia tuli liki sata, ja niistä valikoitui tapahtumaan viidennen kerroksen kansainvälisen vierailun lisäksi 15 esitystä.

Tapahtumaviikonlopun sunnuntaina oli open stage -hengessä luotu esitys, johon kuka tahansa esitystaiteilija sai ilmoittautua esiintymään. Esityksiä oli yhteensä kymmenen. Nämä esitykset käytiin kertaalleen läpi ennen yleisön saapumista, ja Kiasma-teatterin tekninen henkilökunta ohjasi valot, äänet ja videot esitysten aikana.

2.1 /teatteri.nyt-tapahtuman historia

/teatteri.nyt-tapahtumia on järjestetty vuodesta 2005, ja nyt järjestettävä Poikkeustila oli kymmenes kerta. /teatteri.nyt on esittävän taiteen tapahtuma, jonka tarkoituksena on esitellä tämän päivän esittävän taiteen eri muotoja sekä kotimaisin että kansainvälisin voimin sekä lähestyä sitä esittävän ja elävän taiteen aluetta, jossa sekoittuvat nyky-, näyttämö-, tila-, käsite- ja esitystaide.

Tapahtuman pituudet ja ajankohdat ovat vaihdelleet vuosien mittaan sisällön ja järjestettävien tilojen mukaan. Myös tapahtuman koko on vaihdellut vuosittain, ja sen tarkoituksena on ollut pitää yleisö ajan tasalla siitä, mitä esittävän taiteen kentällä tapahtuu.

/teatteri.nytin toteutukset ovat olleet muun muassa tapahtumia, keskusteluja, taiteilijoiden residenssejä, demoja, taitelijapuheenvuoroja ja näyttelyitä. Katsojamäärät ovat tapahtuman luonteen ja muodon mukaan vaihdelleet 100:sta 11 500 kokijaan, näkijään ja katsojaan.

Esityksiä on tapahtumissa ollut yhden ja kolmenkymmenen välillä. Esityksien pituudet ovat vaihdelleet kolmesta päivästä kolmeen viikkoon. Teknisten toteutusten suuruudet, vaatavuudet ja haasteet ovat vaihdelleet laajasti riippuen tapahtuman luonteesta. Erilaisia haasteita ovat luoneet poikkeukselliset esitystilat, tapahtumien kestot sekä ryhmien ja esitysten suuret lukumäärät suhteessa tapahtumien kestoon. Myös henkilökunnan vähäinen määrä on usein tuonut haasteita tapahtumiin.

2.2 /teatteri.nyt 2014 -tapahtuman organisaatiokaavio

Poikkeustila-tapahtuman luonne projektina, jolla on määritelty tavoite ja aikataulu sekä tietyt resurssit (1, s. 14), määritteli selkeästi rakenteen. Vaikka jokainen projekti organisoituakin itsensä näköiseksi, siihen vaikuttaa eniten projektin tehtävä, joka tässä tapauksessa oli saada tapahtuma onnistumaan. Tähän vaikuttavat projektin tehtävä, luonne ja organisaation kulttuuri (1, s. 78). Käytännössä tapahtuman organisaatioon kuului kuusi vakituista työntekijää: vastaava tuottaja, tuottaja ja neljän hengen tekninen osasto. Lisäksi organisaatiossa oli tapahtuman aikana vapaaehtoisia ja siviilipalvelusmiehiä, jotka auttoivat tapahtuman toteutuksen eri vaiheissa.

Kuvan 1 kaaviosta selviää organisaation yksinkertaisuus, mikä on luonteenomaista tälle tapahtumalle. Käytännössä se näkyi joustavuutena, luovuutena ongelmanratkaisutilanteissa ja nopeutena. Isompi organisaatio tämän kokoluokan toteutuksessa aiheuttaisi paljon byrokratiaa ja tiedonkulun vaikeutumista, mikä on tyypillistä suurille organisaatioille (3, s. 61).

Kuva 1. Poikkeustila-tapahtuman organisaatiokaavio (2).

Projektiorganisaatiot ovat dynaamisia ja tehokkaita, ja verkostomainen rakenne sopii paremmin kuin hierarkkinen rakennelma tämänkaltaisen projektin läpiviemiseen. Toimintatapa organisaatiossa on kehittynyt kokemuksesta, jolla organisaatio ja projekti on saatu hallittavaksi (5, s. 45).

Toisaalta pienuus tuo myös haasteita: työntekijät joutuvat tapahtuman aikana joustamaan työajoissa ja ylitunteja tulee, mutta ne ennakoidaan ja sovitaan työntekijöiden kanssa etukäteen.

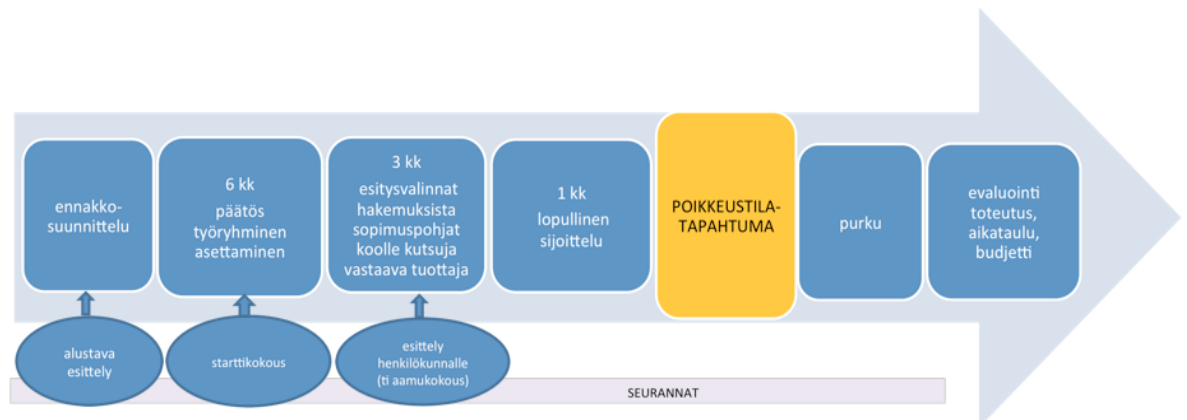
Vastuunjako organisaatiossa oli siten, että sisällöllisen tuotannon työhön kuuluivat sisällöt, sopimukset ja koko tuotannon budjetti, viestintä ja markkinointi. Teknisen tuotantoryhmän vastuulle kuuluivat käytännön aikataulut yhdessä sisällön tuottajien kans-

sa, teknisen laitteiston hankkiminen sekä vastaaminen rakennusten aikatauluista ja teknisen tuotannon budjetissa pysymisestä ja esitysten tekniikan toiminnasta esitysten aikana.

2.3 Projektikaavio

Tapahtumat voidaan luokitella projekteiksi, joissa on selkeä alkua ja loppu ja jotka eivät ole rutiininomaisia (4, s. 7). Poikkeustila-tapahtuma on hyvä esimerkki luovasta projektista, jossa on selkeät vaiheet työn kulussa. Poikkeustilan selvänä tavoitteena oli tapahtuma, joka avautuisi yleisölle lokakuun viimeisenä perjantaina 2014. Myös tapahtuman luokittelu projektiksi helpotti työskentelyä, koska tällöin kaikki käytettävissä olevat resurssit käytettiin tähän tapahtumaan ja keskittyminen oli helpompaa, kun tiedettiin sen alkua ja loppu.

Tässä projektissa oli karkeasti ottaen viisi työvaihetta: ennakkosuunnittelu, lopullinen suunnittelu, toteutus, purku ja arviointi kokonaisuudesta (kuva 2).

Kuva 2. Projektin elinkaari (6).

Poikkeustila projektina kesti yhteensä reilu puoli vuotta, ja jos lasketaan mukaan ensimmäinen luonnos tulevasta tapahtumasta, projektin kesto oli yli vuosi. Ensimmäiset ajatukset syntyivät, kun tiedettiin, että museo suljetaan ison remontin vuoksi puoleksi vuodeksi ja osaa galleriatiloista olisi mahdollista käyttää esitystoimintaan. Myös museolle olisi hyödyllistä, että talo ei sulkeutuisi kokonaan, vaikka perinteistä näyttelytoimin-

taa ei voitukaan harjoittaa remontin aikana. Talo näyttäytyisi elävänä ja aktiivisena uudistusten viemän tavanomaisen toiminnan puuttumisesta huolimatta.

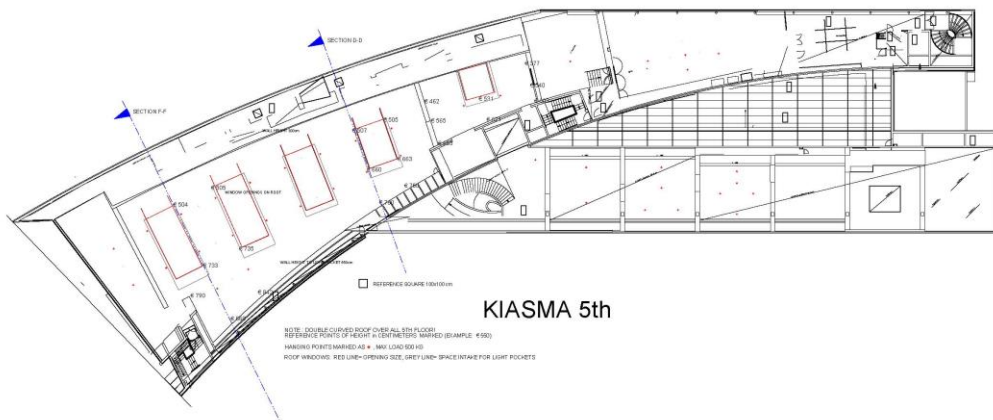
Ennakkosuunnittelussa selvitettiin, mikä olisi mahdollista toteuttaa, ja avoimeen kutsuun (liite 1) hakeneista ryhmistä karsittiin ne, joiden toteuttaminen tässä tapahtumassa ei olisi ollut realistista. Tämä työvaihe kesti huhtikuusta elokuuhun 2014. Lopullisten esitysten valikoiduttua hiottiin viimeinen suunnitelma syyskuussa. Tällöin suunniteltiin ryhmien kanssa rakennusaikataulut ja samanaikaisesti tapahtuva viidennen kerroksen rakentaminen. Esitysjakso oli lokakuun viimeinen viikonloppu, ja sitä edeltävä viikko käytettiin viimeistelyyn. Tämä vaihe oli projektin näkyvin, intensiivisin ja selkein. Tapahtuma alkoi perjantaina 24.10.2014 kello 16. Purku kesti loka- ja marraskuun vaihteessa kaksi viikkoa. Tämä ajanjakso määrittyi selkeästi muun museon aikataulujen mukaan. Näyttelytilat olivat saatava tyhjiksi marraskuun 4. päivään mennessä, jonka jälkeen alkaisi tulevien näyttelyiden rakentaminen. Arviointi, tämän projektin viimeinen vaihe, tapahtui marraskuun 2014 alussa lomittain purun kanssa. Arvioinnissa käytiin läpi, mikä onnistui hyvin ja missä olisi ollut parantamisen varaa. Tämä oli tärkeä osa Poikkeustila-tapahtuman projektin viimeistä vaihetta.

Tässä projektissa työntekijöiden itseohjautuvuus oli avainsana. Perusajatus tapahtuman teknisessä toteutuksessa oli, että teknisen ryhmän jäsenet olivat mukana projektin jokaisessa vaiheessa: suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Kun ryhmä toimii oikein, sen toimintaa ohjaavat kollektiivinen vastuu ja yhteisesti asetettuihin päämääriin sitoutuminen (4, s. 107).

3 Tapahtuman ennakkosuunnittelu

Poikkeustila-tapahtuman ennakkosuunnittelu aloitettiin viidennen kerroksen Kevätuhri-esityksestä, koska ryhmän kanssa oli jo tehty esisopimus teoksesta keväällä 2014. Tällöin käytiin läpi vähimmäistilavaatimukset, kalustot ja muut tekniset asiat, jotka olivat oleellisia esitykselle, jotta se pystyttäisiin ylipäättänsä toteuttamaan Kiasmassa.

Teknisen listan (liite 2) perusteella ei Kiasman puolesta ollut estettä, mutta haasteita ilmeni. Ryhmälle lähetettiin pohjakuva (kuva 3) tilasta.

Kuva 3. Pohjakuva Kiasman viidennestä kerroksesta (7).

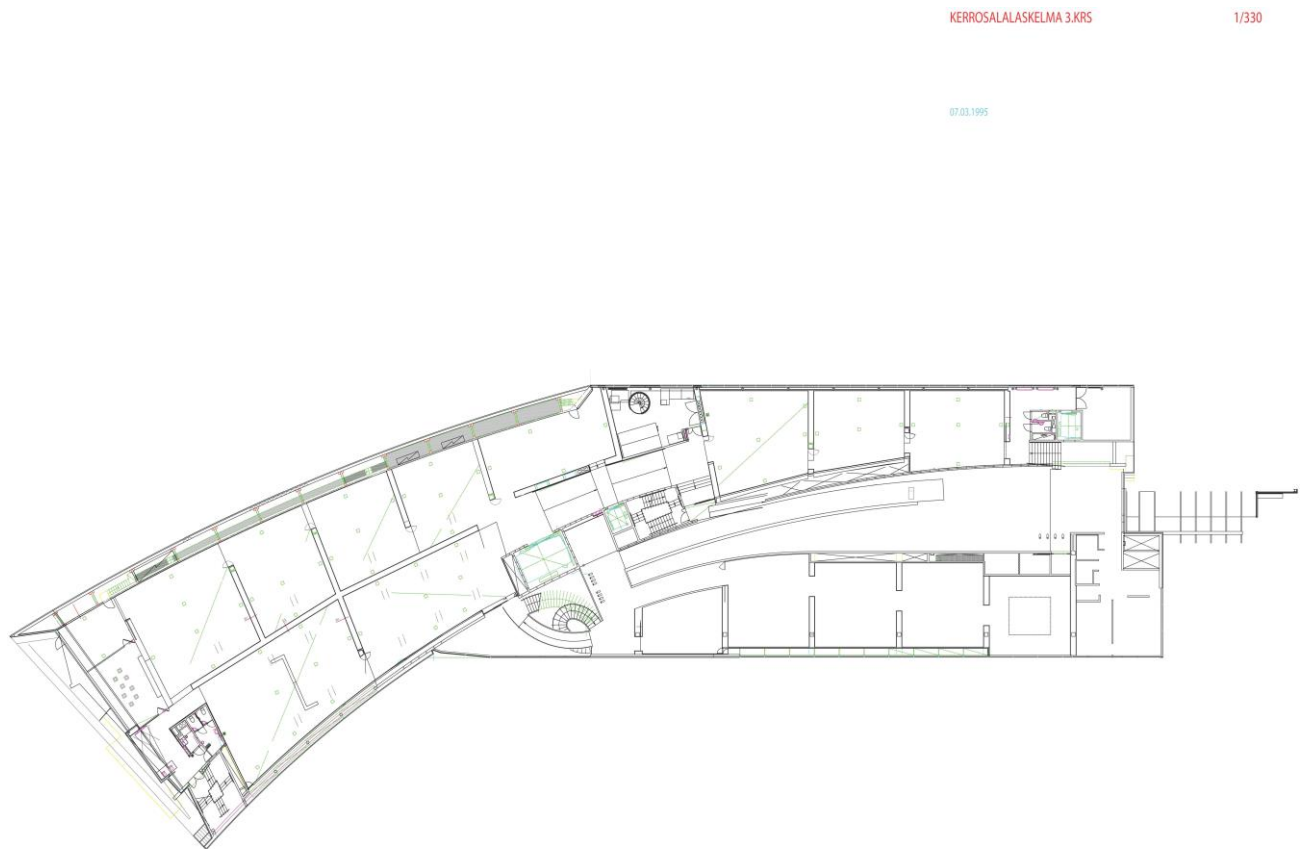
Pohjakuvasta ilmenivät tilan ripustuspisteet, jotka määrittivät esitysalueen tilassa. Esitysalueen koko oli määritelty siten, että jokaiselle katsojalle piti laskea vähintään noin kolme neliömetriä tilaa. Muita haasteita olivat valonheittimien ripustaminen tarpeeksi ylös. Katon kaarevuus ei mahdollistanut heitintangon nostamista tarvittavan ylhäälle suunnitelman mukaan, mikä aiheutti haasteen saada alue tasaisesti valaistuksi. Tähän saatiin ratkaisu pienentämällä aluetta hieman aiotusta. Näin esitysalue saatiin valaistuksi tasaisesti molemmista päistä suunnatuilla heittimillä. Myös valokalustolle tarvittavan sähkön saaminen oli pohdittava huolellisesti, jotta ylikuormitusta ei tulisi. Tilan akustiikka tiedettiin haastavaksi, koska tilan koko oli 500 neliömetriä ja seinä- ja lattiamateriaalit olivat kovaa betonia. Ennakkosuunnitelmien perusteella todettiin, että esitys olisi mahdollista toteuttaa Kiasmassa haasteista huolimatta.

Ryhmälle lähetettiin lisäksi tilasta otettuja valokuvia, jotta tilan erikoinen muoto selviäisi mahdollisimman hyvin. Ryhmän tekniikasta vastaavan kanssa alkoi sähköpostikeskustelu, jossa selvitettiin tulevia haasteita mahdollisimman paljon etukäteen.

Kolmannen kerroksen esiintyjien kanssa aloitettiin sopimalla yhteisiä tapaamisia, joissa selvitettiin tulevat tarpeet, jotta valmistautuminen olisi mahdollisimman huolellista ennen varsinaista tapahtumaa. Näistä tarpeista koottiin lista (liite 2), jonka mukaan laskettiin tarvittava kalusto ja määriteltiin hankittavat laitteet.

3.1 Tilojen luomat tekniset rajoitukset

Kolmannen kerroksen tiloissa rajoittavia tekijöitä oli runsaasti. Pohjakuvasta (kuva 4) käy ilmi, että galleriat eivät ole suljettuja, vaan ne ovat läpikäveltäviä.

Kuva 4. Pohjakuva Kiasman kolmannesta kerroksesta (8).

Turvallisuusmääräysten mukaan kulkuväyliä ei saa sulkea, joten se määritteli ryhmien vaatimusten mukaisen tilojen jakamisen ja aikatauluttamisen, jotta esitykset eivät häiritsisi toisiaan varsinaisen tapahtuman aikana.

Tilojen avoimuus vaikutti myös äänen kulkuun. Ne eivät olleet äänieristettyjä, paitsi toisessa kerroksessa oleva yksi tila, joka oli myös pimeä. Kolmannen kerroksen tiloja ei pystytty pimentämään kokonaan, koska niihin tuli luonnonvaloa joko suoraan tai epäsuorasti viereisten gallerioiden läpi.

Tiloissa olivat myös ehdottomat savun- ja tulenkäyttökiellot. Museon turvallisuusmääräykset ja palovaroitinjärjestelmät olivat erityisen tarkkoja, eikä niiden suhteen voitu joustaa. Myös hienojen materiaalien, kuten jauhojen, mullan ja hiekan, käytössä tuli olla tarkka, jotta ne eivät aiheuttaisi turhia palohälytyksiä. Etukäteen tehtiin testejä, joilla mitattiin laitteistojen herkkyyttä erilaisille esityksissä käytettäville materiaaleille, kuten esimerkiksi erilaisille jauhoille ja vesihöyrylle, joka korvasi savun yhdessä esityksessä.

Museossa on myös tarkat vaatimukset siitä, mitä muita materiaaleja esityksissä voidaan käyttää. Orgaanisen materiaalin osalta piti selvittää konservaattoreiden kanssa, saiko sellaista tuoda museoon, jotta myöhemmin tilaan tuleva taide ei joutuisi esimerkiksi tuhohyönteisten kohteeksi.

Ripustuspisteitä oli galleriatiloissa rajattu määrä, mikä vaikutti tulevien esitysten valaistukseen. Ennakkosuunnitelmissa keskusteltiin jokaisen ryhmän kanssa, oliko valaistuksessa mahdollista korvata teatteriheittimet galleriavalaisimilla, mikä tarkoitti sitä, että tilassa ei tarvitsisi tehdä ylimääräisiä valaistusripustuksia.

3.2 Tuotantojen valintaperusteet

Ryhmien lopulliset tilavaatimukset kartoitettiin koon, valoisuuden ja kulkujen suhteen. Osassa museon gallerioista oli suoraa luonnonvaloa, ja nämä tilat osoitettiin esityksille, joilla ei ollut erityisiä valosuunnittelullisia vaatimuksia. Ne esitykset, joihin tarvittiin enemmän valaistustekniikkaa, sijoitettiin tiloihin, joihin ei luonnonvaloa tullut suoraan tai

POIKKEUSTILA **esitysaikataulu** BUSINESS AS UNUSUAL **timetable**

LA/SAT 25.10.

14:00

- Rea-Liina Brunou:
Kauhriinmettästäjä - Deer Hunter
- The Disengaged Free Jazz Orchestra

14:30

- immigrants and animals:
Laura Laura and William William Are In Love
- Laura Pietiläinen & Emmi Venna:
Vapaa, kukka, avara, ilo, radikaali, valo, hellyys, kaaos /
Free, flower, wide, joy, radical, light, tenderness, chaos

15:00

- Liisa Pentti + Co.: Laiva - The Ship

15:30

- Mutagenesis: What We Do Is Secret
- A Cloud of Milk - Version (for) Two

16:00

- Neljä muotokuvaa / Four portraits

**Jatkuvasti käynnissä olevat
esitykset / On-going performances:**

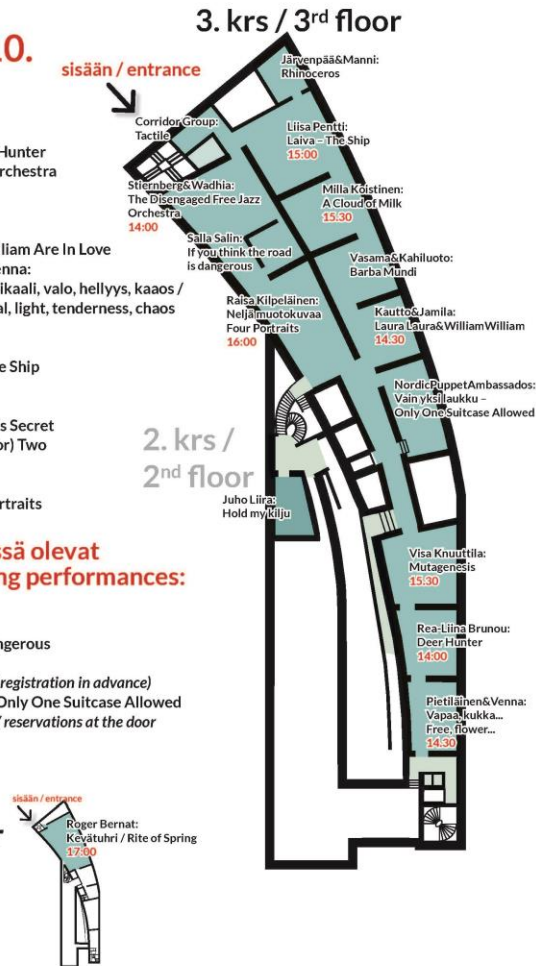
- Barba Mundi
- Hold my kilju
- If You Think The Road Is Dangerous
- Kehto EXPERIMANCE
(ennakkoon ilmoittautuneille / registration in advance)
- Vain yksi laukku mukaan - Only One Suitcase Allowed
(varauslista esitystilän ovella / reservations at the door
of the performance)
- Rhinoceros
- Tactile

5. krs / 5th floor

17:00

- Roger Bernat:
Kevätuhri / Rite of Spring

liput / tickets 20/15€

Kuva 6. Lopullinen aikataulu kolmannessa kerroksessa (6).

Kuvaa jaettiin yleisölle, jotta sen oli helpompi hahmottaa, mitä, missä ja milloin tapahtui. Juliste laitettiin esille myös lipunmyyntiin. Lauantaina jaettiin samanlaista ohjelmaa, jossa oli uudet esitysjankohdat.

3.4 Tekninen budjetti

Kiasma-teatterilla ja Kiasman museoyksiköllä on laaja tekninen varasto, mutta listojen mukaan ei aivan kaikkea löytynyt talosta. Tapahtumaa varten oli luotu erillinen tekninen budjetti (kuva 7), jotta kulut eivät tulisi yllätyksenä kokonaisbudjettiin.

Tapahtuman tekninen budjetti: Poikkeustila 2014		
Kulut		
	Arvioitu	Toteutunut
Toteutuneet kulut	6 000,00 €	4 776,62 €
	Arvioitu	Toteutunut
Äänikalusto		
PA	350,00 €	300,00 €
Puhat	100,00 €	133,63 €
Yhteensä	450,00 €	433,63 €
Valokalusto		
Heittimet	300,00 €	199,39 €
Yhteensä	300,00 €	199,39 €
Ripustus		
Ohjauskeskus	250,00 €	250,00 €
Yhteensä	250,00 €	250,00 €
Muut		
Tanssimatot	4 000,00 €	3 186,45 €
Puutavara	800,00 €	692,45 €
Muut	200,00 €	14,70 €
Yhteensä	5 000,00 €	3 893,60 €
	6 000,00 €	4 776,62 €

Kuva 7. Tapahtuman tekninen budjetti (10).

Suurimman kuluerän teknisessä toteutuksessa muodostivat Kevätuhri-esityksen tanssimatot, koska niiden piti kattaa tilan lattiasta 21 m x 12 m. Vaikka talossa oli omia tanssimattoja, niillä ei saatu katettua tarpeeksi isoa alaa. Tanssimatot kilpailutettiin kolmen eri yhtiön kesken, ja niistä edullisin valittiin.

Puutavaraa tarvittiin, kun osaan esityksistä piti rakentaa erillisiä seinäkkeitä eikä talossa ollut valmiina tarvittavaa määrää. Viidenteen kerrokseen piti tilata myös erillinen äänentoistojärjestelmä (liite 2). Talon irrallisten kaiuttimien teho ei olisi riittänyt niin suu-

reen tilaan. Lisäksi tarvittiin nostimille ohjausyksikkö, jota ei talosta löytynyt. Se vuokrattiin nostolaitteita huoltavasta yrityksestä, ja se oli käytössä kaksi viikkoa ennen tapahtumaa.

Lopullinen tekninen budjetti laadittiin, kun kartoitus tarvittavista ja puuttuvista laitteista oli tehty ja hinta-arviot pyydetty niitä tarjoavilta yrityksiltä.

3.5 Tekninen henkilökunta

Tapahtuman tekniseen ryhmään kuului kuusi henkilöä. Varsinaisesta teknisestä tuotannosta vastasi tekninen tuottaja, valaistuksesta vastasi yksi valaistusmestari, video-projisoineista vastasi AV-mestari, äänestä vastasi äänimestari, esitysten taltioinneista vastasi tapahtuman ajaksi palkattu teknikko ja lisäksi oli aputyövoimana yksi siviilipalvelumies. Tämän ryhmän koko oli pienin mahdollinen, ja jokainen ryhmän jäsenistä oli työllistetty.

Esitystiloissa olevista muista rakennelmista vastasivat sekä työryhmän jäsenet että tapahtuman tekninen henkilökunta. Ryhmien sisällä oli lavastajia, jotka vastasivat käytännön toteutuksesta omien ryhmien osalta, ja niissä ryhmissä, joissa ei ollut lavastajaa tai tilasuunnittelijaa, auttoi tapahtuman henkilökunta.

Kaikilla tapahtumaan osallistuneilla tekniikan työntekijöillä oli useiden vuosien kokemus tämänkaltaisesta työskentelystä, ja se oli ehdoton edellytys työn onnistumiselle. Aikataulu oli kireä, joten varsinaiseen työnohjaukseen tapahtuman aikana ei ollut aikaa. Tämän vuoksi aikataulut käytiin läpi edeltävällä viikolla.

Teknisellä ryhmällä oli myös tapana käydä päivittäin läpi, mitä piti tehdä, kenen kanssa ja milloin. Näissä kokouksissa käytiin läpi myös edellisenä päivänä tulleet ongelmakohdat ja tehtiin tarvittavat korjausliikkeet ja -suunnitelmat.

4 Teknisen toteutuksen suunnitelma

Viidennen kerroksen tekninen suunnittelu aloitettiin heti, kun oli todettu esityksen sopivan tiloihin sekä ryhmän että festivaalin puolesta syksyllä 2013. Ensimmäiset tekniset suunnitelmat tehtiin isoimman ja vaativimman ryhmän teknisen listan (liite 2) mukaan keväällä 2014, ja elokuussa 2014 piirrettiin ensimmäiset luonnokset valoripustuksista ja esityksen sijainnista galleriatilassa.

4.1 Esitysten teknisten tarpeiden kartoitus

Koska esityksiä oli yhteensä kuusitoista, piti teknisten tarpeiden lista tehdä mahdollisimman aikaisin. Sen työstäminen alkoi elokuussa, noin kaksi kuukautta ennen tapahtumaa. Yhteensä laskettiin tarvittavien videotykkien määrä ja tarvittavat tekniset vähimmäisvaatimukset (liite 2).

Videolaitteet

Tilojen valoisuuden ja projisointietäisyyksien vuoksi valittavien videoprojektorien vähimmäistehoksi määrittyi 5000 ansilumenia. Linssien valinta jäi rakennusviikolle, kun tiedettiin lopulliset projisointietäisyydet ja -paikat. Videoprojektoreita ei tarvinnut vuokrata erikseen, koska museon kaikki projektorit olivat vapaana, samoin kuin linssitkin. Videoprojektoreita tarvittiin yhteensä kahdeksan ja yhdessä esityksessä oli lisäksi yksi kuvaputkimonitori ja kaksi flat-näyttöä.

Valokalusto

Valokalustoa tarvittiin eniten viidennen kerroksen Kevätuhriin. Pelkästään siihen tarvittiin listan (liite 2) mukaan 53 valoheitintä, joista 25 oli PAR-heittimiä, joista 24 oli laajalla linssillä ja yksi spot-tyyppinen heitin, 20 profiiliheitintä 25–50-asteisella linssillä ja neljä PC-heitintä kaksikiloisina versioina ja läppärajaimilla sekä neljä 1000-wattista cyclorama-heitintä. Kolmannen kerroksen tuotantoihin tarvittiin kymmenien galleriaheittimien lisäksi erillisiä teatteriheittimiä: neljä 2000-wattisia profiileja, 650-wattisia fresnellityyppisiä heittimiä kuusi sekä yksi motorisoitu studiocolor 575 -tyyppinen liikkuva heitin. Omia himmentimiä tarvittiin neljässä eri tuotannossa, ja tarvittava kalusto löytyi omasta talosta. Viidennen kerroksen esitykseen vietiin erillinen himmenninyksikkö ja teatterin

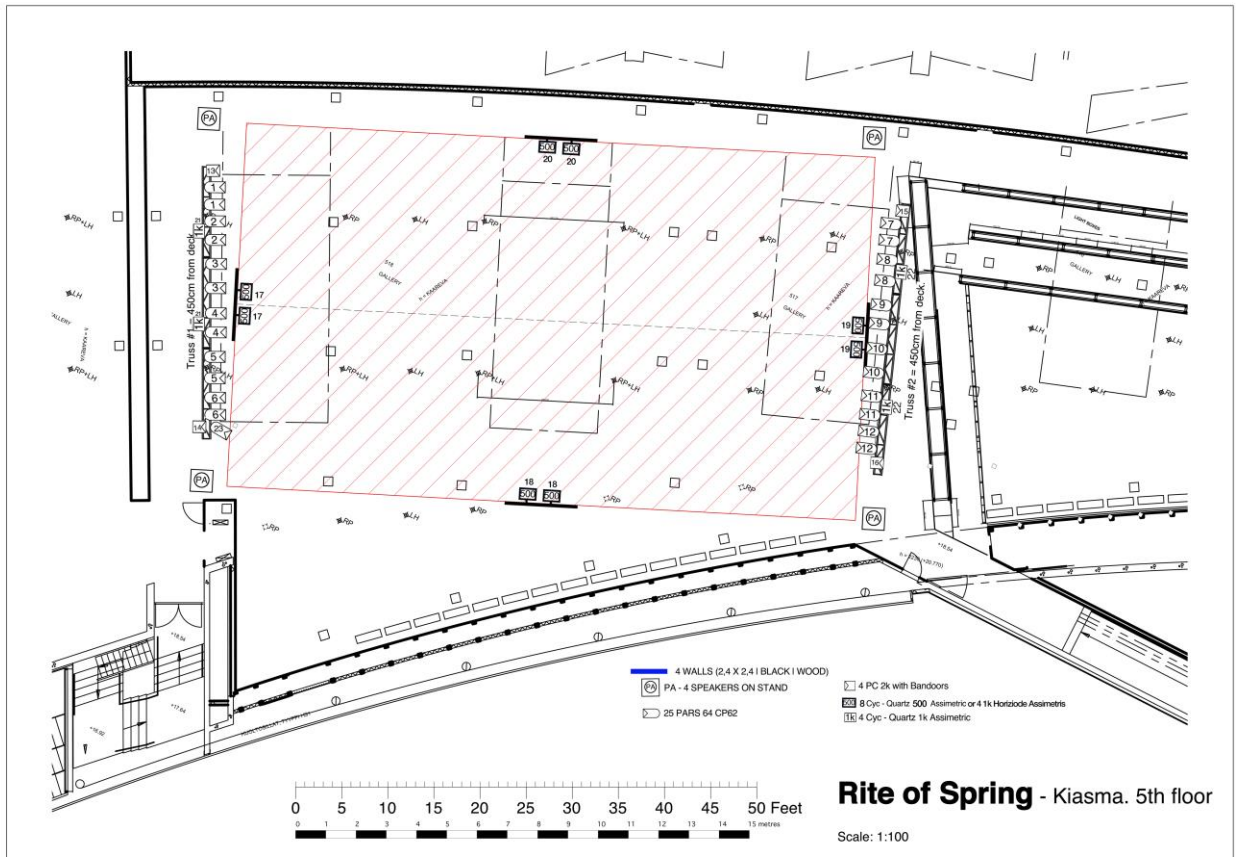
GrandMa-valopöytä, joilla ohjailtiin esityksen valaistus. Lisäksi käytettiin neljää erillistä kuvamonitoria.

Äänilaitteet

Erillisiä äänentoistojärjestelmiä tarvittiin kolmannen kerroksen seitsemään esitykseen ja sunnuntain open stage -tapahtumaan. Näihin sisältyi pieni 8-kanavainen äänimikseri, aktiiviset 2-tiekaiuttimet ja äänilähteenä CD- tai mp-soitin, mikrofoni tai tietokone. Lisäksi viidennen kerroksen esitykseen vuokrattiin ryhmän teknisen listan (liite 2) mukaiset äänentoistoon tarvittava kalusto, johon kuuluivat neljä HD4-kaiutinta, subwoofer, kuusi DI-boxia ja näihin johdotukset. Nämä järjestelmät kilpailutettiin ja päädyttiin halvimpaan tarjoukseen. Vuokrakaluston kuljetus ei kuulunut tarjoukseen, ja se tehtiin omin voimin.

4.2 Sähkö- ja ripustussuunnitelmat

Viidennen kerroksen esitystilan rakentaminen oli vaativin sähköjen ja ripustusten suhteen. Tilassa ei ole montaa ripustuspistettä, joiden kantavuus kestää kuorman, jonka tämä kalusto tarvitsi. Tilassa sijaitsevat sähköpisteet eivät riittäneet siihen sähkökuormaan, jonka laitteet tarvitsivat. Tämän vuoksi tehtiin erillinen sähkösuunnitelma, jossa selvitettiin tarvittavan sähkön määrä ja se, mistä sen saisi sekä joustavimmin että turvallisimmin. Viidennen kerrokseen ei suoraan tullut tarpeeksi voimavirtaa, joten lisävirta vedettiin kuudennen kerroksen sähkökeskuksesta. Tämä vaati 63-ampeerista voimavirtajohtoa ylimääräiset 20 metriä. Ensimmäinen ripustussuunnitelma tehtiin elokuun alussa, jolloin alkoi myös keskustelu ryhmän teknisen vastaavan kanssa teknisestä toteutuksesta Kiasmassa. Tehtiin kolme eri ehdotusta, joista kolmas oli lopullinen (kuva 8). Suurin haaste oli saada esitysalue symmetriseksi suhteessa valojärjestelmän ripustukseen, koska tilassa oli vähän sellaisia ripustuspisteitä, joita pystyttiin hyödyntämään.

Kuva 8. Viidennen kerroksen ripustussuunnitelmat (11).

Ripustuksessa oli haastavinta saada trussijärjestelmä siten, että siihen ei tullut liian pitkiä jännevälejä ja että heittimet olisivat tasapainossa, jotta ripustuspisteisiin ei tulisi liian suurta kuormaa. Tämä tarkoitti sitä, että trussien jatkopalat eivät saaneet olla liian pitkiä ja liitoskohtien piti olla suhteessa nostimiin oikealla etäisyydellä, jotta paino jakaantuisi tasaisesti.

Ripustusjärjestelmässä, joka tehtiin talon omista neliötrusseista, oli käytössä 10 metriä molemmissa esitysalueen päissä. Ne ripustettiin 4,5 metriin, joka oli tilan matalamman reunan korkeus. Ripustus tehtiin erillisillä ketjunostimilla, jotka asennettiin tilan kattoon.

4.3 Teknisten laitteiden hankinta

Laitteiden kartoituksen ja määrien laskemisen jälkeen laadittiin tarjouspyynnöt. Viidennen kerroksen esitykseen tarvittava suuritehoinen PA-järjestelmä, johon kuuluivat sub-

woofer, neljä HD4-kaiuttimia ja niiden johdot kilpailutettiin. Koska ryhmällä oli vaatimuksena juuri tietynlaiset kaiuttimet, tarjousten pyytäminen keskittyi kahteen eri yritykseen. Niistä halvin valittiin, ja laitteisto haettiin talon omalla autolla.

Valokalustoa ei vuokrattu erikseen, vaan selvittiin talon omalla kalustolla, samoin kuin videolaitteiden osalta.

Ripustusjärjestelmään vuokrattiin nostinohjainkeskus ja sen johdot. Näitä laitteita, jotka sopivat teatterin nostimiin, ei pääkaupunkiseudulla olevissa yrityksissä ollut kuin yhdessä, ja ne vuokrattiin.

Laitteistohankintojen budjetti ei ylittynyt, koska koko talon laitteisto oli tapahtuman käytössä, joten valikoima oli poikkeuksellisen suuri.

4.4 Turvallisuussuunnitelma

Koska muu museo oli kiinni festivaalin aikaan, varmuuden vuoksi tehtiin turvallisuussuunnitelma (liite 3) viikonlopun ajaksi. Sisäänkäynti oli tavanomaisesta poiketen vastakkaisessa päässä pääoveen nähden. Tapahtuman sisäänkäyntirappu on yleensä vain hätäpoistumista varten. Turvallisuussuunnitelmassa tehtiin kirjallinen seloste tapahtumasta. Suunnitelmaan merkittiin hätäpoistumistiet ja selitys siitä, kenen vastuulle kuului mikäkin tehtävä hätätilan sattuessa.

Kiasma on suunniteltu yleisötiloiksi, joten kovin suuria muutoksia voimassaoleviin turvallisuuskäytäntöihin ei jouduttu tekemään. Tavallisesti yleisön evakuointipiste sijaitsee pääaulassa, ja nyt kun se ei ollut remontin vuoksi mahdollista, kokoontumisalueeksi otettiin Helsingin Sanomien aula, joka on Kiasman järjestyksessä toinen evakuointipiste.

Museovalvojien lisäksi tekninen henkilökunta oli koulutettu opastamaan yleisölle poistumistiet hätätilan sattuessa. Kiasman yleisötilojen kapasiteetti oli huomattavasti suurempi kuin tapahtuman yleisömäärä, joten sen suhteen ei tullut ylimääräisiä riskejä.

5 Tapahtuman käytännön toteutus

Tapahtuman käytännön toteutuksen aikataulu luotiin noin kolme viikkoa ennen tapahtumaa, ja se käytiin myös läpi joka aamu aina tapahtuman viimeiseen päivään asti. Tämä työtapa on todettu tämänkaltaisissa tapahtumissa toimivaksi, koska siinä käydään koko läpi aina senhetkinen tilanne. Samalla voidaan arvioida aikataulun pitävyys ja tehdä korjauksia, jos edessä on ongelmia tai muita vastoinkäymisiä, jotka vaikuttavat aikatauluun.

5.1 Esitysten rakennusaikataulu

Esitysjakson lyhyiden ja taiteilijoiden suuren lukumäärän vuoksi, oli jokaiselle ryhmälle tai taiteilijalle varattu rakennusaika, jolloin toteutettiin etukäteissuunnitelmien mukainen käytäntö. Tuona rakennusaikana keskityttiin vain yhteen esitykseen kerrallaan. Silloin tehtiin kaikki isoimmat rakennustyöt, kuten videoprojektoreiden ripustukset ja suuntauokset, samoin kuin valojen ja äänentoiston rakentaminen. Tavoitteena oli saada esitysten tekniikka valmiiksi siten, että esiintyjät pääsivät harjoittelemaan kunnolla ennen varsinaista tapahtumaa. Harjoituksissa ilmenneet tekniset puutteet ja ongelmat, jotka sitten koottiin yhteen, korjattiin joko illalla harjoitusten päätyttyä tai aamulla ennen niiden alkamista.

Rakennus- ja harjoitusajat sovittiin erikseen jokaisen ryhmän kanssa, jotta saatiin paikalle oikeat ja tarvittavat henkilöt (kuva 9).

	MA 20.10.	TI 21.10.	KE 22.10.	TO 23.10.	PE 24.10.	LA 25.10.	SU 26.10.
	Heikki Joonas Mari Peksi Antti	Heikki Joonas Mari Peksi Antti	Heikki Joonas Mari Peksi Antti	Heikki Joonas Mari Peksi Antti	Heikki Joonas Mari Peksi Antti	Heikki Joonas Mari Peksi Antti	Heikki Joonas Mari Peksi Antti
9							
10		Liisa Pentti 10-13	Rea-Liina 10-13		Bernat rakennus, valotilanteet Milla Koistinen 10-15 (16)		
11							
12		Raisa tuo taulut					
13			Raisa Kilpeläinen 10-13	Nordic Puppet, Rhinoceros 13-15			
14	Venna & Pietiläinen 14-17		Visa 14-16				Open stage
14.30						Deer hunter The Disengaged Free Jazz Orchestra	
15.00		Barba Mundi 15-17		ruotsalaiset, Mira&Jamila 15-17		Laura Laura etc. Pietiläinen & Venna	
15.30						Laiva - the Ship	
16					Deer hunter The Disengaged Free Jazz Orchestra	Mutagenesis A Cloud of Milk	
16.30					Laura Laura etc. Pietiläinen & Venna	Neljä muotokuvaa	
17					Laiva - the Ship	Kevätuhri	Kevätuhri
17.30					Mutagenesis A Cloud of Milk		
18			Raisan treenit 18->	Raisan treenit 18-20 Juho Liiran treenit 18-20	Neljä muotokuvaa		
18.30							
19					Kevätuhri		

Kuva 9. Tapahtuman tekninen aikataulu viimeiseltä viikolta (12).

Tekniseen rakennukseen varattiin kullekin ryhmälle kahdesta viiteen tuntia, riippuen teknisen listan ja esityksen rakenteesta. Jos esityksessä oli paljon tekniikkaa, rakennusaika oli pidempi, ja kevyissä esityksissä lyhyt rakennusaika oli riittävä. Tärkeintä oli saada sekä ryhmälle että henkilökunnalle tiedoksi, mitä esitys tulisi sisältämään ja oliko siinä asioita, joita ei ollut huomattu kertoa etukäteen.

Tilaan oli toimitettu jo edellisellä viikolla listojen mukaiset tekniset laitteet, joten rakennusaikana käytiin läpi se, miten valot suunnataan, mihin sijoitetaan äänentoisto ja videoiden projisointi. Rakennusaikana kävi ilmi myös tarpeita, joihin ei ollut etukäteen varauduttu tai joita ei ollut mahdollista toteuttaa.

Aikataulu oli rakennettu tarkoituksella väljäksi, jotta ennakoimattomat asiat voitiin toteuttaa ja saada kaikki valmiiksi ennen perjantaita.

Kevätuhrin rakennus viidennessä kerroksessa aloitettiin kaksi viikkoa ennen tapahtumaa, koska siinä oli isoimmat tekniset toteutukset ja siihen vaadittiin eniten keskittymistä.

Viides kerros oli tyhjä, ja sinne jouduttiin rakentamaan koko tekniikka alusta loppuun asti. Sähköt vedettiin suunnitelmien mukaan kuudennen kerroksen sähköjakeluhuoneesta, ja pituutta 63-ampeeriselle sähköjohdolle tuli yhteensä liki 50 metriä. Tämä huomioitiin suunnitelmissa ja tähän määrään sähköjohtoa oli varauduttu.

Sulaketaulussa olleen rakennusaikaisen viallisen sähkökytkennän vuoksi sulakkeet paloivat ja sähkönjakelu keskeytyi. Vian paikallistaminen vei hetken rakennusaikaa, mutta ei aiheuttanut suuria ongelmia, koska aikataulussa oli varauduttu yllättäviin asioihin.

Ripustukseen tarkoitetut trussit olivat talon kalustoa, ja ripustusjärjestelmästä tuli suunnitelman kaltainen (kuva 10). Suunnitelmaan oli laskettu oikea jänneväli suhteessa tulevan kaluston painoon, ja koko järjestelmä oli oikeassa tasapainossa suhteessa sekä nostimien, trussien ja kaluston suhteen. Tämä tarkoitti, että trussiin kiinnitettävät heittimet jakaisivat painon siten, että se pysyi tasapainossa ja kuormitus jakaantuisi tasaisesti nostimille. Jännevälin suhde kalustoon tarkoittaa sitä, että jatkopaloihin ei kasaantuisi liian suurta kuormaa, mikä taas kuormittaisi jatkopalojen liitoskohtia ja jakaisi painon epätasaisesti koko trussirakennelman suhteen.

Kuva 10. Viidennen kerroksen ripustusrakennus (13).

Kuvassa 11 näkyvät tanssimatot, jotka vuokrattiin vain tätä esitystä varten. Haastavaa oli löytää yritys, jolla oli vuokrata yli 200 neliömetrin alueelle mahdollisimman siisti ja yhdenmukaisen näköinen matto. Yhteensä mattoa tarvittiin 100 metriä. Tarjousten perusteella löytyi kaksi yritystä, joista valittiin edullisempi vaihtoehto. Tanssimatto asennettiin viimeisenä esitystilaan, jotta siihen ei tulisi vaurioita ja jotta se pysyisi puhtaana.

Kuva 11. Viidennen kerroksen tanssimatot (14).

Viidennen kerroksen seinäkkeet tehtiin teknisen listan ohjeiden mukaan ja valmistettiin Kiasmassa (kuva 12).

Kuva 12. Viidenteen kerrokseen rakennetut seinäkkeet (15).

Seinäkkeiden valmistaminen aloitettiin hyvissä ajoin syyskuun lopulla, ja ne valmistuivat viimeistä maalikerrosta myöten lokakuun puolivälissä, ennen kuin teknisten laitteiden asennus aloitettiin esitystilassa.

Varsinaisen esityksen (kuva 13) aikana yleisö liikkui matolla ja toimi kuulokkeista tulevien ohjeiden mukaan. Tätä varten esiintyjäryhmällä oli omat langattomat kuulokkeet ja niiden ohjausjärjestelmä mukanaan. Kuulokkeet jaettiin yleisölle ennen esitystä, ja samalla opastettiin niiden käyttö. Kuulokkeissa oli kolme eri kanavaa, joihin jokaiseen ohjattiin erilaiset ohjeet sen mukaan, mihin ryhmään katsoja oli alussa ohjattu. Kanavissa oli myös eri kielivaihtoehtoja.

Kuva 13. Viidennen kerroksen esityskuva (16).

Kolmannen kerroksen esityksissä oli kaikenlaisia toteutuksia, esityksiä, jotka perustuvat esimerkiksi projisointiin. Kuvassa 14 näkyvät esiintyjät, joita samaan aikaan liveprojisoitiin kankaalle, jonka takana he esiintyivät. Tekniseen toteutukseen tarvittiin videoprojektorit, joiden teho oli 5000 ansilumina, aktiivikaiuttimet, mikrofoni, fresnellheittimet, kamera ja valkokangas.

Kuva 14. Liveprojisointi kankaalle, jonka takana esiintyjät olivat (17).

Toteutus sinänsä esityksessä oli melko yksinkertainen, kun tarvittava tekniikka oli heti saatavissa ja esiintyjät tiesivät tarkasti, mitä tarvittiin.

Suurin muu rakennus oli Corridor-esityksessä, johon piti rakentaa 35 m:n käytävä. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että tilaan rakennettiin puinen koolinki, johon asennettiin molemmin puolin lastulevyjä, jotta siitä saatiin eteismäinen tila. Levyt maalattiin vielä mustaksi kahteen kertaan, joten siihen oli varattu rakennusaikaa reilu viikko. Seinät tehtiin osissa, ja niihin käytettiin sekä vanhoja museon näyttelyissä käytössä olleita elementtejä että uutta puutavaraa. Rakentamisesta ja maalaamisesta vastasivat sekä taiteilija että tekninen henkilökunta. Tämän teoksen rakentaminen vaati eniten aikaa.

Toisessa kerroksessa sijainneessa esityksessä oli myös muuta rakentamista. Sinne rakennettiin seinä, joka ohjasi yleisön kulun siten, että se ei päässyt suoraan tilaan, vaan, piti kävellä tilan perälle, josta varsinainen esitysalue aukeni.

Tämän tilan muu rakennus (kuva 15) toteutettiin näyttelyistä jääneillä seinäkkeillä. Itse rakentamiseen meni yksi päivä ennen varsinaista teknistä rakentamista, jolloin sinne

toteutettiin loisteputkilla ja esityksessä esiintyvän punkbändin musiikkilaitteilla soittokämpmäinen tila.

Kuva 15. Hold my kilju -esityksen soittokämpmäiseksi rakennettu esitystila (18).

Sunnuntaina olleen tapahtuman esitystila rakennettiin kolmannen kerroksen toiseksi suurimpaan galleriatilaan (kuva 16). Tapahtuma kesti kaksi tuntia, ja jokaiselle esiintyjälle tai ryhmälle annettiin 10 minuuttia aikaa esitykseen.

Kuva 16. Sunnuntain Open stage -tapahtuman esitystila (19).

Tilassa oli käytössä 5000 ansilumenin videoprojektori, neljä 640-wattista pc-heitintä ja kaksi kaiutinta sekä subwoofer-bassokaiutin kattamaan tila äänellisesti siten, että puheesta ja musiikista sai selvän.

Yhteensä esityksiä oli 10. Esitysjärjestys tehtiin teknisten tarpeiden mukaan, jotta vaihdot sujuisivat mahdollisimman jouhevasti (kuva 17).

POIKKEUSTILA / *Business as Unusual* OPEN STAGE

Su / Sun 26.10. 14-16

1. Ani s -ryhmä: Oraakkeli
2. Linda Martikainen: Meeting Him
3. Kari Yli-Annala: Uneas/ e/ y
4. Aura Alarto, Aaro Kalliokoski, Leena Kuusisto & Taika Martikainen: Bäröarbunga 2
5. Lisa Erdman: Finnexia®
6. Veronika Lindberg: Project Calypso
7. Rauli Katajavuori
8. Akseli Aittomäki
9. Outi-Illuusia Lilja
10. Mikael Eriksson: Todistaja – kolme äänitystä

Kuva 17. Sunnuntain Open stage -tapahtuman esitysjärjestys (20).

Jokaiselle esiintyjälle annettiin 10 minuuttia aikaa esitykseen. Harjoitukset pidettiin ennen kuin talo aukesi yleisölle. Aikataulu piti hyvin, eikä esityksissä ollut teknisiä ongelmia.

5.2 Esitysten dokumentointi arkistoon

Kansallisgalleriaa koskeva laki (21) määrittelee, että talossa tapahtuvasta taiteesta saatetaan materiaalia arkistoon ja tutkimuskäyttöön. Jokaisesta esityksestä kuvattiin materiaalia sekä videolle että digitaalisiksi valokuviksi. Kuvat toimitettiin Kansallisgallerian kokoelmahallintaosaston arkistoyksikköön. Videot siirrettiin sekä Kiasma-teatterin omaan videoarkistoon että arkistoyksikköön.

Videokuvaa tuli yhteensä noin 10 tuntia, ja siitä tehdään Kiasma-teatterin käyttöön kooste, jossa esitellään tapahtuman esitykset. Digitaaliset valokuvat siirretään tavallisen protokollaan mukaan arkistoon, jossa ne luokitellaan omaan kategoriaansa esittä-

vän taiteen alle. Kuvausluvut kuuluvat aina sopimuksiin, jotka Kiasma-teatteri tekee taiteilijoiden kanssa. Niitä ei ole lupa antaa eteenpäin, vaan ne on tarkoitettu kokoelmiin, joista tutkijat voivat myöhemmin tarkastella tämän aikakauden taidetta.

5.3 Tapahtuman purku

Tapahtuman purkuun varattiin aikaa kaksi viikkoa esityspankin jälkeen. Ensimmäinen viikko käytettiin tekniikan purkuun tilasta. Vuokratut laitteet kerättiin yhteen ja palautettiin sopimuksien mukaan. Esityksissä käytössä olleet muut kalusteet palautettiin paikoilleen, ja galleriatilat palautettiin alkuperäiseen tilaansa, paitsi isojen rakennelmien osalta.

Purun toinen viikko käytettiin kiinteiden rakennelmien purkuun ja materiaalin lajitteluun mahdollista uudelleenkäyttöä varten ja käyttökelvottoman materiaalin poistoon. Tätä varten tilattiin siirtolava, jotta kierrätys olisi mahdollisimman taloudellista ja ekologista. Rakennettuja seiniä tehtiin yhteensä yli 80 metriä, joten niiden purkamiseen piti varata aikaa viikko.

6 Poikkeustila-tapahtuman toteutuksen arviointi

Poikkeustila-tapahtuma oli ainutlaatuinen Kiasman historiassa. Jo pelkästään sisääntulo oli poikkeava: koskaan aikaisemmin ei yleisö ollut tullut rakennukseen sisään pohjoispäädyn hätäpoistumisovesta. Pelkästään tämä oli yleisölle uusi tilanne ja mahdollisuus uudenlaiseen kokemukseen Kiasmassa. Yleisöltä tullut palaute oli pelkästään positiivista, ja tämänkaltaisia tapahtumia toivottiin pidettävän useammin.

6.1 Tuotannon arviointi

Tuotannon arvioinnissa tuli ilmi, että koskaan ei voi valmistautua liian aikaisin. Tosin huomattiin, että kun tapahtumaan oli aikaa enemmän kuin kuukausi, eivät taiteilijat pitäneet kiirettä vastauksissa kyselyihin ja niitä sai esittää useamman kerran.

Haasteita tuotantoon taiteilijoiden erilaisten käytäntöjen lisäksi toi myös tilojen haastavuus. Museotila ei aina sovellu suoraan esittävälle taiteelle, ja tätä seikkaa olisi pitänyt

painottaa esitysten hakuvaiheessa enemmän. Yksi esitys uhkasi peruuntua sen vuoksi, että taiteilijat eivät olleet ymmärtäneet savukoneiden käyttökieltoa museotiloissa, mutta tähän ongelmaan löytyi luova ratkaisu. Savukoneen savun sijasta pystyttiin sähkötupakan höyryllä markkeeraamaan savua pienoismallissa, jossa varsinainen esitys tapahtui.

Kokonaisuutena tuotanto onnistui kiitettävästi siihen nähden, että taitelijoita oli yli viisikymmentä ja esitysten aikatauluttaminen sekä sopimusasiat eivät olleet helpoimmas-ta päästä.

6.2 Teknisen rakennuksen ja purun arviointi

Tekninen rakennus onnistui aikataulun väljyyden vuoksi kiitettävästi museon kiinniolon ansiosta. Pääsy isoimpaan esitystilaan kolme viikkoa ennen tapahtumaa mahdollisti sekä teknisen että muun rakentamisen onnistumisen ilman suurempaa kiirettä.

Suurin muu rakentaminen, joka oli kolmannessa kerroksessa sijainnut Corridor-teos, oli vaativin ja työläin. Tämän teoksen purku oli myös isoin, koska seinäelementtejä oli useita ja ne olivat painavia. Myös seinämateriaalin käsittely uudelleenkäyttöä varten oli hidasta. Seinistä piti poistaa koolingit ja nyppiä naulat pois.

Viidennen kerroksen teknisten laitteiden purulla oli suurin kiire. Vuokralaitteiden sopimuksen päätyivät heti tapahtuman jälkeen, ja ne piti palauttaa ensimmäisenä arkipäivänä. Tämä tarkoitti sitä, että tapahtuman jälkeen on pidetty kertyneitä ylityökertymiä pois, mutta nyt se ei ollut mahdollista. Purku piti aloittaa heti seuraavana aamuna, jotta palautus onnistuisi ajoissa.

6.3 Aikataulun arviointi

Aikataulun osalta kaikki meni suunnitelmien mukaan. Ongelmana oli esitysjakson lyhyys verrattuna esiintyjien määrään. Koska tämä oli tiedossa eikä vaihtoehtoja ollut, oli aikataulun suunnittelemisen ja noudattamisen ainoa vaihtoehto.

Suurin ongelma oli festivaalin avajaisia edeltävä päivä, jolloin museossa tapahtui kaksi palohälytystä työmaa-alueen vuoksi. Nämä hälytykset vesittivät sen päivän aikataulun

siten, että harjoitusaikataulut olivat kaksi tuntia myöhässä. Muutaman ryhmän harjoitte-
lut eivät onnistuneet kunnolla, mutta vastaavasti yhden ryhmän toteutus ei vaatinut-
kaan ajallisia eikä teknisiä investointeja, joten aikataulu saatiin kurottua kiinni jo sama-
na iltana.

Esitysaikataulut pysyivät hyvin. Ryhmille annettiin hyvissä ajoin merkit alkamisesta,
eikä yksikään esitys myöhästynyt aloituksesta. Jokainen työryhmä ja työryhmän jäsen
oli perehdytetty hyvin aikataulun kireyteen, joten itse esitystilanteet ja ajat olivat hyvin
tekijöillä tiedossa ja niitä noudatettiin hyvin.

Esitysten rakentamisen osalta pystyttiin aikataulu pitämään, koska rakentamiseen oli
varattu tarpeeksi aikaa ja valmistelut oli aloitettu ajoissa. Samoin oli purkuaikataulun
osalta. Suurin kiire syntyi palautettavien teknisten laitteiden kokoamisessa yhteen, jotta
ne saatiin ajoissa omistajilleen. Viidennen kerroksen purku aloitettiin heti sunnuntai-
iltapäivänä esityksen jälkeen, ja sitä jatkettiin heti seuraavana aamuna.

6.4 Teknisen budjetin arviointi

Tapahtuman tekninen budjetti oli suhteessa esitysten lukumäärään pieni, koska käy-
tössä oli koko museon ja teatterin tekninen kalusto, kun museo oli muutoin kiinni. Esi-
tykset oli myös valittu siten, että toteutus onnistuisi museon kalustolla niiltä osin, mitä
taiteilijat eivät itse pystyneet järjestämään.

Budjetti toteutui onnistuneesti. Kulut olivat toteutuessaan arvioitua pienempiä, joten
teknisestä budjetista jäi käyttämättä 20 prosenttia.

Suurin osa budjetista meni tanssimattojen vuokriin. Lisäksi trussijärjestelmän puuttuvat
osat jouduttiin vuokraamaan. Kokonaisuutena tekninen budjetti oli tämän kokoluokan
tapahtuman budjetiksi suhteellisen pieni, mikä johtui museon oman laitekannan laajuu-
desta.

7 Yhteenveto

Insinööriyötä tehdessä selvisivät esittävien taiteiden tuotantojen kompastuskivet helposti ja myös se, miten niiltä voidaan välttyä. On muutamia perusasioita, joihin on perehdyttävä huolellisesti ennen varsinaista tapahtumaa.

Tapahtuman suunnitteluun kannattaa varata aikaa, rahaa ja resursseja. Yhdenkin osaluheen vaje aiheuttaa painetta muualle, ja se tarkoittaa toteuttamisen ontumista. Jos budjetti ja aikataulu eivät ole realistisia, on syytä pohtia, kannattaako järjestää tapahtumaa. Budjetissa on otettava huomioon pakolliset kustannukset, kuten palkat, puuttuva tekniikka ja yllättävät menot, kuten erilaiset yllättävät esityksiin tarvittavat materiaalit, onnettomuudet tai vahingot.

Suunnittelun alkaminen ajoissa on myös tärkeää. Vaikka esitysten tekniikkalistat ja vaatimukset luetaan kuinka tarkkaan, aina tulee yllätyksiä, jotka on unohdettu mainita tai joita pidetään itsestäänselvyyksinä. Tällaiset yllätykset saattavat asettaa yksittäiset esitykset tai jopa koko tapahtuman vaakalaudalle. Jos esityksessä on esimerkiksi vältämätöntä savukoneen käyttö ja tilassa taas ehdoton kielto käyttää savua, pitää yrittää etsiä vaihtoehtoinen toimintamalli tai korvaava asia, jotta tuotanto onnistuu.

Resursseja on myös syytä varata tarpeeksi, koska ketään ei palvele se, että työntekijät eivät ehdi tehdä työtään kunnolla, vaan työt tulee tehtyä mahdollisimman nopeasti. Siinä kärsii sekä taiteellinen että tekninen työ ja kaikille jää vain paha mieli. Tällöin ei tapahtuma palvele ketään, eikä se saavuta sille määrättyjä tavoitteita.

Poikkeustila-tapahtumassa saavutettiin tavoitteet. Työryhmät olivat tyytyväisiä tekniiseen valmiuteen ja apuun, jota pystyttiin antamaan tarpeeksi. Tähän antoi edellytykset aikataulu, jossa otettiin huomioon ryhmien teknisten vaatimusten taso ja osaaminen. Niitä ryhmiä, joissa oli mukana oma tekninen henkilökunta, autettiin parhaiten antamalla teknisiä laitteita, ja niiden ryhmien osalta, joilla sitä ei ollut, panostettiin enemmän koko toteutukseen. Jotta tähän päästiin, olivat ennakkokeskustelut tärkeässä asemassa.

Kansainvälisten ryhmien kanssa haasteeksi nousee usein kieli. Kulttuuritaustat ja kulttuurinen keskustelu ja puhetyyli ovat erilaisia, joten väärinymmärryksiä tulee erittäin

helposti. Niihinkin on syytä varautua, ja paras tapa on varata aikaa keskustelulle ja selvittää asiat niin moneen kertaan, että kaikki on selvää molemmille osapuolille.

Insinööri työ toi itselleni hyvin selväksi, että oikotietä hyvin tuotettuihin tapahtumiin ei ole eikä mitään kannata jättää viime hetkeen. Jos emme olisi esimerkiksi lukeneet moneen kertaan ja useamman henkilön toimesta tekniikkalista, olisi selviä epäonnistumisia tullut. Yksinkertaisiakaan asioita ei voi pitää itsestäänselvyyksinä, vaan ne täytyy konkretisoida selkeästi. Esimerkiksi jos yhtä katsojaa varten pitää varata kolme neliömetriä tilaa ja katsojia otetaan 80, se tarkoittaa yhteensä 240 neliömetrin aluetta, joka tässä tapauksessa tarvitsi kattaa tanssimatoilla. Se taas tarkoitti sitä, että kaksi metriä leveää tanssimattoa tarvittiin 6 x 20 metriä. Näin paljon tanssimattoja on harvassa suomalaisessa teatterissa, ja niitä vuokraavia yrityksiäkin on vain muutama.

Tämä tapahtuma opetti ymmärtämään entistä perusteellisemmin, että taiteellinenkin työ täytyy organisoida ja suunnitella hyvin, jotta se ansaitsee paikkansa ja täyttää tehtävänsä. Itselleni kirkastui työni ja ennakoon tehtävän työn tärkeys. Huolellisesti suunniteltu on puoliksi tehty. Myös teknisen henkilökunnan on syytä olla asiantuntevaa ja ymmärtää tuotantoja sekä teknisestä että taiteellisesta kulmasta katsottuna. Ari Lepoluoto on tutkinut lisensointityössään tekniikan roolia taiteellisessa työssä ja todennut:

Taidetta, ei tekniikkaa – taiteilija, ei teknikko. Näiden sanaparien asetteleminen jaotteleavassa tai erotteleavassa tarkoituksessa ei ole tulevaisuudessa relevanttia. Tämä johtuu siitä, että meneillään oleva murros teollisen yhteiskunnan ja postmodernin tietoyhteiskunnan välillä on kääntymässä postmodernin puolelle. Uudessa yhteiskunnan vaiheessa teknologia on muuttunut jokapäiväiseksi. Teolliselta aikakaudelta periytyneet arvot ja asenteet, joissa tekniikka nähdään taiteelle vieraaksi, väistyvät. (21, s. 90.)

Ei ole kenenkään edun mukaista kyseenalaistaa taiteilijoiden visioita, vaan päinvastoin yrittää toteuttaa ne mahdollisimman hyvin annetuilla työvälineillä. Näin saadaan aikaiseksi tapahtuma, joka on ansainnut paikkansa esittävän taiteen kentällä ja ehkäpä koko nykytaiteen kaanonissa. Ilman kulttuuria ja sivistystä ei ole koko sivistysvaltiota.

Lähteet

- 1 Rissanen, Tapio. 2002. Projektilla tulokseen. Helsinki: Tietosanoma.
- 2 Organisaatiokaavio. 2014. Kiasma-teatterin arkisto, Kiasman intranet. Luettu 1.10.2014.
- 3 Rajaniemi, Jani. 2010. Organisaatorakenne ja innovatiivisuus. Tutkimus organisaatorakenteista johtuvista innovatiivisuuden esteistä. Tohtorinväitöskirja. Tampereen yliopisto.
- 4 Paasivaara, Leena, Suhonen, Marjo, Nikkilä, Juhani. 2008. Innostavat projektit. Helsinki: Suomen sairaanhoitajaliitto ry.
- 5 Virtanen, Petri. 2009. Projekti strategian toteuttajana. Jyväskylä: Kustannusosakeyhtiö Pohjantähti.
- 6 Projektin elinkaari. 2014. PDF-kuva. Kiasma-teatterin arkisto, Kiasman intranet. Luettu 3.10.2014.
- 7 Pohjakuva viides kerros. 2014. Kiasma-teatterin arkisto, Kiasman intranet. Luettu 3.10.2014.
- 8 Pohjakuva kolmas kerros. 2014. Kiasma-teatterin arkisto, Kiasman intranet. Luettu 3.10.2014.
- 9 Tilasuunnitteluluonnos. 2014. Kiasma-teatterin arkisto, Kiasman intranet. Luettu 3.10.2014.
- 10 Tekninen budjetti. 2014. Kiasma-teatterin arkisto, Kiasman intranet. Luettu 4.11.2014.
- 11 Ripustussuunnitelma viides kerros. 2014. Kiasma-teatterin arkisto, Kiasman intranet. Luettu 3.12.2014.
- 12 Tekninen aikataulu. 2014. Kiasma-teatterin arkisto, Kiasman intranet. Luettu 3.10.2014.
- 13 Viidennen kerroksen ripustusrakennus. 2014. Kiasma-teatterin arkisto, Kiasman intranet. Luettu 3.12.2014.
- 14 Poikkeustilan ohjelmisto. 2014. Verkkodokumentti. Kiasma. <<http://www.kiasma.fi/ohjelmisto/kiasmateatteri/Poikkeustila>>. Luettu 1.9.2014.

- 15 Seinäkkeet. 2014. Kiasma-teatterin arkisto. Kiasman intranet. Luettu 11.11.2014.
- 16 Rite of spring -esitys. 2014. Kiasma-teatterin arkisto. Kiasman intranet. Luettu 1.9.2014.
- 17 The Disengaged free jazz orchestra -esitys. 2014. Kiasma-teatterin arkisto. Kiasman intranet. Luettu 1.2.2015.
- 18 Hold my kilju -esityksen esitystila. 2014. JPG-dokumentti. Kiasma-teatterin arkisto. Kiasman intranet. Luettu 1.2.2015.
- 19 Open stage -tapahtuman esitystila. 2014. Kiasma-teatterin arkisto. Kiasman intranet. Luettu 1.2.2015.
- 20 Open stage -tapahtuman esitysjärjestys. 2014. Kiasma-teatterin arkisto. Kiasman intranet. Luettu 1.2.2015.
- 21 Laki Kansallisgalleriasta 13.12.2013/889.
- 22 Lepoluoto, Ari. 2013. Valo- ja äänityö taiteen ja teknologian vuorovaikutuksessa. Lisensiaatintutkimus. Teatterikorkeakoulu.

Liite 1. Open Call

OPEN CALL

"Poikkeustila" – esitystaidetapahtuma 24.–26.10.2014

/teatteri.nyt, Kiasma-teatteri

Kiasma sulkee remontin takia puoleksi vuodeksi ovensa syyskuussa 2014, mutta vuosittainen /teatteri.nyt -tapahtuma on kuitenkin suunnitteilla Kiasman tyhjissä galleriatiloissa (3. kerroksessa). "Poikkeustila"-teeman alla kulkeva tapahtuma järjestetään viikonloppuna 24.–26.10. Perjantain ja lauantain esitykselliset sisällöt valitaan ennalta. Sunnuntain ohjelma on villi kortti: kuka tahansa voi tulla esiintymään vuoronumerojärjestys-periaatteella!

Haemme nyt esityksellisiä ehdotuksia toteutettavaksi perjantaiksi ja lauantaiksi. Tarjottu ohjelma voi olla mitä tahansa esitystaiteen, teatterin, tanssin, performanssin, kuvataiteen ja musiikin saralla – kuitenkin niin että se on määriteltävissä nykyaiteeksi. Ohjelman valinnasta vastaa Kiasma-teatterin tuotantotiimi. Valitut esitykset pyritään aika-auluttamaan siten, että perjantain ja lauantain ohjelma olisi mahdollisimman samansisältöinen. Maksamme pienen esityskorvauksen valituille esityksille.

HUOMIOITAVAA

- Koska tapahtuma toteutetaan museon näyttelytiloissa, poikkeaa esitystila ja sen fasilitetit perinteisistä teatteriolosuhteista erityisesti valaistuksen, akustiikan ja teknisten mahdollisuuksien puolesta. Nämä seikat olisi hyvä ottaa esitystä suunniteltaessa huomioon.

- Yksittäisen esityksen kesto voi olla max. 30 min. On mahdollista ehdottaa myös esim. pitkäkestoista installaatiota tai esitystapahtumaa, jolloin tiedämme aikatauluttaa sen päällekkäin muiden tapahtumien kanssa.

HAKEMINEN

Hakemuksessa tulisi ilmetä seuraavat seikat:

1. Tapahtumakuvaus ja Poikkeustila-teeman ilmeneminen esityksessä
2. Työryhmän tiedot
3. Yleisön suhde esitykseen (Huom. rajoitettu yleisömäärä galleriatilassa. Halutaanko istuva katsomo? Saako yleisö liikkua tilojen välillä esityksen aikana?)
4. Tekniset tarpeet (Minkälaisen pinta-alan esitys tarvitsee? Onko tarvetta äänentoistolle, videokuvalle ja valaistukselle?)
5. Esityksen kesto

Toimita hakemus 16.4.2014 mennessä osoitteeseen sanni.pajula@kiasma.fi

Tiedustelut: Sanni Pajula, tuottaja, p 040-725 3819

Liite 2. Ryhmien tekniset vaatimukset

ROGER BERNAT/FFF

LA CONSAGRACIÓN DE LA PRIMAVERA

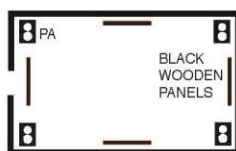
THE RITE OF SPRING by Igor Stravinsky.

Staging by Roger Bernat based on the choreography by Pina Bausch

INDOORS RIDER

SPACE AND PROPS

provided by the FESTIVAL

Empty space (no curtains) The audience number will be confirmed by the Company once the theatre's characteristics are known.

The company will need a plan of the performing space. Please ask our technical director to send you details and plans.

NOTE: min. of 3 m² per person.

Elevated technical control needed for a perfect scenic area visibility

4 black wooden panels about 2,40 x 2,40 m. The spectators write on the panels with a piece of chalk, e.g if there's more than one show the panels must be washable. Consult the company for how to place them.

Black dance flooring that covers the whole floor of the space.

80 m of white dance floor tape or **matte white gaffer**.

1 high chair/ high stool.

1 table (1,6 x 0,8 m.) For handing out headphones to the audience in the hall.

SOUND/ VIDEO

provided by
the FESTIVAL

Digital audiomixer: 16 input channels + 8 jack sub-outs

1 flat screen with vga connection for pc at control.

PA, HD4 SPEAKERS: LA115 or NEXO PS15 (one speaker in each corner of the performing space as shown in drawing).

6 DI-BOX

6 XLR wires. Length depending on the location (connecting the DI-BOX to the mixer, 10–15 m approx)

LIGHTING

provided by
the FESTIVAL

Alternative A:

24 PAR64 CP62 1Kw

1 PAR64 CP60

20 ETC Source Four 25-50° or RJ 613 (16 with LEE 711 filters)

4 Quartz Cyc light/Panorama 1000W

4 PC 2 kw. with barndoors

Lighting desk with 36 channels

Alternative B:

24 PAR64 CP62 1Kw

1 PAR64 CP60

4 Quartz Cyc light/Panorama 1000W

4 PC 2 kw. with barndoors

4 ETC Source Four 25-50° or RJ 613

Lighting desk with 36 channels

TEAM

provided by
the FESTIVAL

During the set up:

3 light technicians

1 sound technician

2 stage technicians (till they finish the work)

During the show:

1 person to clean stage and wood panels. (Everything must be dry 45' before the show.)

1 technician in charge of all technical equipment.

Contact: tecnico@rogerbernat.org // tel: 00.34.649013059

ROGER BERNAT/FFF

LA CONSAGRACIÓN DE LA PRIMAVERA

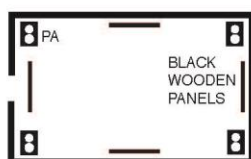
THE RITE OF SPRING by Igor Stravinsky.

Staging by Roger Bernat based on the choreography by Pina Bausch

INDOORS RIDER

SPACE AND PROPS

provided by the FESTIVAL

Empty space (no curtains) The audience number will be confirmed by the Company once the theatre's characteristics are known.

The company will need a plan of the performing space. Please ask our technical director to send you details and plans.

NOTE: min. of 3 m² per person.

Elevated technical control needed for a perfect scenic area visibility

4 black wooden panels about 2,40 x 2,40 m. The spectators write on the panels with a piece of chalk, e.g if there's more than one show the panels must be washable. Consult the company for how to place them.

Black dance flooring that covers the whole floor of the space.

80 m of white dance floor tape or **matte white gaffer**.

1 high chair/ high stool.

1 table (1,6 x 0,8 m.) For handing out headphones to the audience in the hall.

SOUND/ VIDEO

provided by
the FESTIVAL

Digital audiomixer: 16 input channels + 8 jack sub-outs

1 flat screen with vga connection for pc at control.

PA, HD4 SPEAKERS: LA115 or NEXO PS15 (one speaker in each corner of the performing space as shown in drawing).

6 DI-BOX

6 XLR wires. Length depending on the location (connecting the DI-BOX to the mixer, 10–15 m approx)

LIGHTING

provided by
the FESTIVAL

Alternative A:

24 PAR64 CP62 1Kw

1 PAR64 CP60

20 ETC Source Four 25-50° or RJ 613 (16 with LEE 711 filters)

4 Quartz Cyc light/Panorama 1000W

4 PC 2 kw. with barndoors

Lighting desk with 36 channels

Alternative B:

24 PAR64 CP62 1Kw

1 PAR64 CP60

4 Quartz Cyc light/Panorama 1000W

4 PC 2 kw. with barndoors

4 ETC Source Four 25-50° or RJ 613

Lighting desk with 36 channels

TEAM

provided by
the FESTIVAL

During the set up:

3 light technicians

1 sound technician

2 stage technicians (till they finish the work)

During the show:

1 person to clean stage and wood panels. (Everything must be dry 45' before the show.)

1 technician in charge of all technical equipment.

Contact: tecnico@rogerbernat.org // tel: 00.34.649013059

POIKKEUSTILA-tapahtuman yhteenveto laitteistosta

Pe klo 16–18:30

La klo 14–16:30

(Su klo 14–16 open stage)

VALO

– Muutama valonheitin (Meri E)

– 4 x kohdevalo (Puppet)

– 4 x profiilia (Raisis)

– Sallan valo valokatkaisin

– 1 x Fresnell 650W

– 1 x lattialätkä

– Savukone

– Sukoa

– Venna&Pietilä?

– Kilju?

– Knuuttila?

VIDEO

- 10 x Projektori (3 monitoria?)

- skype-yhteys

1. tila

Liisa Pentti + Co: Laiva – The Ship

-tanssi- ja ääniteos

VALO: Muutama valonheitin (MERI Ekola)

VIDEO: 1 x projektori

TILA: -

ÄÄNI: Kyllä + mikseri

2. tila

Milla Koistinen & Co: A Cloud of Milk

-tanssiesitys jossa mukana muusikko ja videoprojisointi

VALO: Unenomaista fiulistä haetaan, että ehkä jotain ilmenee, mutta projektorin pitäisi riittää.

VIDEO: 1 x projektori

TILA:

ÄÄNI: Kyllä (muusikko mukana, ääniraideria olis varmaan kiva)

3. tila**Performance Pojkarna**

-Parta-teemaa käsittelevä toiminnallinen huone, jossa on videolooppi ja erilaisia työpisteitä

VALO: Näyttelyvalaistus

VIDEO: 3 x monitori/projektori (Partahaastattelut).

TILA: Parta-näyttely, luonnonmateriaalit?

ÄÄNI: 2 x mikrofoni. PA. Videoääni + 2-3kpl kuulokkeita yhteen videomonitoriin.

4. tila**Mira Kautto ja Jamila Johnson-Small (FIN/UK): Laura Laura & William William**

-tanssiesitys (siinä tilassa missä on nyt Markus Kåhren teos), toive savukoneesta, videoprojisoinnista ja äänentoistosta, kesto 30min.

VALO: Savukone

VIDEO: 1 x projektori

TILA: "Hämärä", istuimet

ÄÄNI: Kyllä

5. tila**Maria Stiernborg ja Kajsa Wadhia (SWE): The Disengaged Free Jazz Orchestra**

VALO: 1 x Fresnell 650W, 1 x Lattialätkä

VIDEO: 1 x projektori, projisointikangas-telineessä (kuvan perusteella pienehkö ~2mx1,5m)

TILA: Pöytä, 2 x tuoli, yleisölle istuimet

ÄÄNI: PA, Mikseri, 2 x mikrofoni, 3 x standi, 1 x matala standi

6. tila

Rea-Liina Brunou: Deer Hunter

-videoprojisointi luuppaa koko päivän, esityksellinen osuus 20min. (tanssia, puhetta ääninauhalta)

VALO: Yleisvalo

VIDEO: 1 x projektori

TILA:

ÄÄNI: Tarvitsee

7. tila

Nordic Puppet Ambassadors: Vain yksi laukku mukaan

-installaatio johon otetaan ihmisiä yksi kerrallaan. Koko päivän kestoinen.

VALO: 4 kpl kohdevaloja, "useita pistokkeita" = sukkoa

VIDEO: Ei

TILA: hiljainen hämärä tila, ikkunat peittoon

ÄÄNI: Ei

8. tila

Visa Knuuttila: Mutagenesis

-naamanmaskeerausperformanssi, 20-30min.

VALO: Ei mainintaa

VIDEO: 1 x projektori? (kysely lähtenyt 30.5.)

TILA: Sotkua tulee > Lattian suojaus?

ÄÄNI: Kyllä

9. tila

A. Salla Salin: Corridor

VALO: Pimeää, valokatkaisin-painonappi (valonlähde?)

VIDEO: Ei

TILA: Mutkitteleva tasalevyinen käytävä

ÄÄNI: Ei

B. Laura Pietiläinen & Emmi Venna

-jotain epämääräistä

VALO: Kyllä

VIDEO: Ei

TILA:

ÄÄNI: Kyllä

10. tila

Raisa Kilpeläinen & työryhmä: Neljä muotokuvaa – Four Portraits

-esitysinstallaatio, kesto 30min.

VALO: 4 x profiiliheitintä teosvaloiksi, yleinen esitysvalo hahmoille, vallitseva valo riittää? 2 x sähköveto L&R

VIDEO: Ei

TILA: 9m leveä seinä, kokoontaitettavia tuoleja levähdykseen, neljän kuvan ripustus (w1000xh2100)

ÄÄNI: Ei äänentoistoa, piano/flyygeli

11. tila

Juho Liira et al.: Hold My Kilju (*2. kerroksen Mediateekissa*)

-toiminnallinen installaatio, johon katsojia menee 1-2 kerrallaan. Tarvitsee äänieristyksen → Vaittinen lavastajana, voisiko hänen Marimekko-installatiotaan hyödyntää jotenkin?

VALO: ?

VIDEO: Ei

TILA: Tehtävähuone?, äänieristys, kaksi sohvaa, kiljupönttö, mysteriesineitä

ÄÄNI: Kyllä PA, rummut, kitaravahvistin

+

Antti-Juhani Manninen & Jouni Järvenpää: Sharing Is Caring

-interaktiivinen esitys, jossa esiintyjät rekonstruoivat Poikkeustila-esityksiä kävijöiden kertoman perusteella. Pitkäkestoinen tapahtuma.

VALO: Ei

VIDEO: 1 x projektori Skype-yhteyteen.

TILA: Internet-yhteys, Pöytä, ympärillä tuoleja (15kpl) pari viherkasvia, kahvitarjoilu

ÄÄNI: Ei (Skype?)

++

Elina Lifländer: Corridor *(tapahtuu pohjoispäädyn portaikossa 3. ja 5. kerroksen välissä)*

+++

Kehto Experimance (tapahtuu ulkona)

Mainos kylkeen. Tuoli vaunuun kiipeämiseen.

Liite 3. Pelastussuunnitelma

Pelastussuunnitelma

Teatteri.nyt/ Poikkeustila 24.-26.10.2014 Kiasmassa

Suunnitelma

Tapahtuman yleistiedot:

Tapahtuman nimi:	Teatteri.nyt/Poikkeustila
Tapahtuman ajankohta:	24.-26.10. 2014
Tapahtumapaikka:	Nykytaiteen museo Kiasma, Mannerheiminaukio 2, 00100 Helsinki
Tapahtuman järjestäjä:	Suomen Kansallisgalleria, Kiasma- teatteri, 0800570-3, Mannerheiminaukio 2,00100 Hel-sinki
Tapahtuman järjestäjän yhteyshenkilö:	Mari Kujala p. 040-351 9339
Tapahtuman turvallisuudesta vastaava:	Securitas p.09-17336 625, yhdessä museovahtien kanssa
Tapahtuman turvallisuushenkilöstö:	Museovahteja 3 kpl sijoitettuna 3.krs:een, hätätilanteessa evakuoivat ihmiset nor-

	<p>maaliohjeen mukaan hätäpoistumisteitä käyttäen.</p> <p>Lisäksi tilassa on teatterin henkilökuntaa 6 kpl, jotka ovat eri puolilla tiloja.</p> <p>Vakituista henkilökuntaa koulutetaan jatkuvasti toimimaan hätä-/poikkeustilanteissa.</p>
Kohderyhmä/asiakaskunta:.	Kohderyhmänä kulttuuria kuluttavat aikuiset
Tapahtuman kuvaus:	<p>Poikkeustila on pop-up-luonteinen esitystaiteen tapahtuma 24.-26.10.2014 muuten suljetussa museossa.</p> <p>Tilaisuus ei ole ilmainen vaan sinne myydään pääsylippuja sisäänkäynnillä, joka on i-porras Kiasman pohjoispäädyssä.</p> <p>Tapahtuma-ajat ovat 3.krs:ssa pe 24.10. klo 16.00-18.30, la 25.10. klo 14-16.30 ja su 26.10. klo 14-16 sekä 5.krs:ssa. pe klo 19-20.30, la klo 17-18.30 ja su klo 17-18.30.</p> <p>Yleisöä on vähemmän kuin normaaliaikoina.</p> <p>3. ja 5. krs:et eivät ole yhteydessä remontoitavaan tilaan. Välissä on betoniseinä.</p> <p>Remontoitava alue on eristetty muusta museosta palosuojatulla materiaalilla eikä remonttialueella ole lupaa tehdä tulitöitä lainkaan.</p> <p>3. ja 5.krs:ien palovaroittimet ja sprinklerit ovat käytössä normaalisti samoin kuin muukin paloturvallisuuskalusto.</p> <p>Esiintyjät eivät käytä tulta eivätkä savuefektejä.</p>
Arvio henkilömäärästä:	<p>Arvio yleisömäärästä 3.krs:ssa n.150/päivä ja 5.krs:ssa maksimissaan 85 hlöä.</p>

LIITTEET

x Pohjakartta

x Kansallisgallerian toimintaohjeet

Tarvittaessa:

- ☐ Ensiapusuunnitelma
- ☐ Ilmoitus tuliesityksestä
- ☐ Ilmoitus tehosteiden käytöstä

KERROSALALASKELMA 3.KRS

1/330

07.03.1995

Hätäpoistumistiet
Teatteri.nyt/
Poikkeustila
24.-26.10.2014
Kiasmassa

